

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/317/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217207544
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1217207544.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: Ž. D. O., T. X, J., W.: XX XXX XXX, proti žalovaným: X/ K. D., Y. XXXX/XX, J., L.. XX.XX.XXXX S. X/ S. D., Y. XXX/X, J., L.. XX.X.XXXX, o zaplatenie 229,80 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 26C/14/2017-133 zo dňa 16.4.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1/ a 2 nepriznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu došlú súdu 4.4.2017, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaných spoločne a nerozdielne vydania bezdôvodného obohatenia 229,80 eura s príslušenstvom. Žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že je správcom nehnuteľného majetku štátu, pozemku v katastri nehnuteľností (ďalej len "KN") vedenom pre katastrálne územie O. E. J. v registri „R.“ ako parcela č. XXXX, o výmere 27 m2 a parc. č. XXXXX/XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 53 m2, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, žalovaní ho užívali bez právneho dôvodu a následne, tento stav medzi sebou usporiadali v dohode o uznaní dlhu uzatvorenej 5.9.2016 . Žalovaní 1/ a 2/ sa v konaní bránili tým, že dohodu o uznaní dlhu a nájomnú zmluvu č. XXXXXXXXX-X-XXXX, ktoré v konaní predložil žalobca považujú za neplatné, pretože záhradu a murovanú chatku v lokalite X. M. D. W. nadobudli kúpou a sú členmi X. M. D. X. X. X-XX D. J.. Poukázali na to, že žalobca nie je vlastníkom predmetného pozemku a tento je iba v jeho správe.

3. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie predloženými listinami a z dohody o uznaní dlhu zistil, že žalovaní 1/ a 2/ uznali svoj dlh voči žalobcovi, ktorý vznikol užívaním predmetného pozemku a zaviazali sa zaplatiť žalobcovi za jeho neoprávnené užívanie za obdobie od 1.9.2014 do 31.8.2016 sumu 229,80 eura, z výpisu z listu vlastníctva č. XXXXX katastrálneho územia O. zistil, že vlastníkom pozemku je Slovenská O. S. D. Ž. - Ž. D. O.. Nájomnou zmluvou č. XXXXXXXXX-X-XXXX mal preukázané, že žalobca ako prenajímateľ uzatvoril s W.. S. S., G. X, J. zmluvu o nájme časti pozemku v KN vedenom pre katastrálne územie O. ako parc. č. XXXXX/X o výmere 86 m2 a časti pozemku parc. č. XXXXX/X o výmere 21 m2 na dobu neurčitú. Žalobca výpoveďou zo dňa 27.5.2013 túto zmluvu vypovedal a výpoveď bola nájomcovi doručená dňa 30.06.2013.

4. Zistený skutkový stav súd posudzoval podľa ustanovení § 451 ods. 1 a ods. 2, § 454, § 456, § 123 a § 21 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, ods. 2 a § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 1 zákona č. 258/1993 Z.z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že dohoda o uznaní dlhu uzatvorená sporovými stranami 5.9.2016 obsahom zodpovedá uznaniu dlhu v zmysle ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka. Nakoľko uznaním záväzku podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka sa zakladá vyvrátiteľná právna domnienka o trvaní uznaného dlhu v okamihu jeho uznania, dôkazné bremeno na preukázanie toho, že dlh v čase jeho uznania neexistoval sa tak presúva na dlžníka, ktorý, ak sa má zbaviť povinnosti plniť, musí preukázať, že uznaný záväzok neexistuje. Žalovaní v priebehu konania popreli existenciu dlhu v čase jeho uznania (okrem iného) aj z dôvodu, že žalobca nie je vlastníkom nehnuteľnosti, z užívania ktorej mal predmetný dlh vzniknúť. Toto tvrdenie žalovaných podľa súdu vyplýva aj z vykonaného dokazovania, nakoľko z listu vlastníctva katastra nehnuteľností vedeného k predmetnému pozemku je zrejmé, že pozemok, užívaním ktorého sa mali žalovaní bezdôvodne obohatiť je vlastníctvom Slovenskej republiky a žalobca je jeho správcom. Právnu subjektivitu žalobcu, jeho práva a povinnosti, ako aj jeho majetkové a finančné postavenie upravuje zákon č. 258/1993 Z.z. o Železničiach Slovenskej republiky v ustanovení § 10 ods. 1. Obsah, rozsah a spôsob akým má žalobca práva a povinnosti vyplývajúce mu zo správy majetku štátu však tento zákon nevymedzuje. Pokiaľ v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje právna norma, ktorá by osobitne upravovala pojem, obsah, rozsah a spôsob výkonu správy majetku štátu ktorého správcom je žalobca, je podľa názoru súdu potrebné na právne postavenie žalobcu ako správcu majetku štátu aplikovať ustanovenia zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu, keďže ide o právnu normu obsahujúcu všeobecnú úpravu spôsobu výkonu správy majetku štátu.

5. S poukazom na ustanovenie § 123 Občianskeho zákonníka súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prípade, ak predmet vlastníctva užíva osoba odlišná od vlastníka bez právneho dôvodu, teda ak si táto osoba privlastňuje časť oprávnenie vlastníka vec držať a užívať ju, vzniká jej povinnosť takto získané bezdôvodné obohatenie vydať. Subjektom oprávneným domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia je ten, na ktorého úkor k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo. Pokiaľ v tomto prípade došlo k bezdôvodnému obohateniu užívaním nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, subjektom oprávneným žiadať a aktívne legitimovaným pri žalobách na vydanie bezdôvodného obohatenia je výlučne štát. To, ktoré osoby a v akom rozsahu sú v mene štátu oprávnené vystupovať v občianskoprávných vzťahoch, určujú príslušné právne predpisy. Právne predpisy určujú aj to, ktoré osoby a akým spôsobom sú v mene štátu oprávnené konať. V prípade, ak sa predmet sporu týka majetku štátu, takýmto subjektom je správca tohto majetku, pričom tento podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu koná v mene štátu a nie vo svojom mene.

6. Podľa súdu prvej inštancie je žalobca v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o Železničiach Slovenskej republiky nepochybne subjektom, ktorý hospodári s predmetným majetkom štátu a je priamym subjektom vzťahov k štátnemu. Jednou z jeho kompetencií je i oprávnenie konať v mene štátu v súdnych konaniach dotýkajúcich sa majetku štátu, vrátane konania o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného užívaním majetku štátu bez právneho dôvodu. V tomto konaní však žalobca nekonal v mene štátu, ale vo vlastnom mene a domáhal sa vydania bezdôvodného obohatenia nie v prospech štátu, ale pre seba. Pokiaľ by mal správca majetku konať pri správe majetku vo svojom mene muselo by toto jeho oprávnenie priamo vyplývať z právneho predpisu tak, ako tomu je napríklad v prípade správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu (§ 50 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov). Rovnako, ak by mala správa majetku štátu zvereného do správy žalobcu podliehať osobitnému režimu, opäť by táto skutočnosť musela vyplývať priamo zo znenia zákona, tak ako tomu je uvádzanom zákone o lesoch alebo napr. v zákone č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

7. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vyjadril aj k prechádzajúcej súdnej praxi, keď súdy priznávali správcovi majetku štátu oprávnenie priamo a vo svojom mene sa domáhať pohľadávok vzniknutých v súvislosti so správou majetku (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/94/2002), a to tak, že tieto rozhodnutia sú z obdobia pred prijatím zákona č. 277/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov a ktorým bolo do tohto zákona doplnené ustanovenie § 2 ods. 2 o tretiu vetu explicitne vyjadrujúcu spôsob konania správcu v konaniach pred súdmi a teda tieto rozhodnutia vychádzali z inej právnej úpravy a preto závery obsiahnuté v odôvodneniach týchto rozhodnutí v súčasnosti už pri posudzovaní aktívnej legitimácie správcu majetku štátu v súdnom konaní nie je možné

aplikovať. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobca nemá právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému a preto žalobu zamietol a ďalej sa už nevysporiadaval so skutkovými tvrdeniami žalovanej strany spochybňujúcej ich bezdôvodné obohatenie sa.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP tak, že žalovaným, ktorí mali v konaní úspech priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie aplikoval nesprávnu právnu normu, a to zákon č. 278/21993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, ktorý sa na neho nevzťahuje preto, že je právnickou osobou zriadenou osobitným zákonom č. 258/1993 Z.z. o Železničiach Slovenskej republiky, na základe ktorého spravuje majetok štátu a že nevykonáva správu len vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére, a preto je oprávnený domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaných priamo vo vlastnom mene. Uviedol, že jedným z rozdielov medzi správcom majetku štátu podľa zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu a zákona č. 258/1993 Z.z. o Železničiach Slovenskej republiky je ten, že správca, ktorý patrí do skupiny správcov konajúcich podľa zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu má explicitne v § 2 ods. 2 uvedené, že správa majetku štátu sa vykonáva v jeho mene. Naproti tomu Železnice SR ako správca štátneho majetku podľa osobitného predpisu nemajú v zákone o Železničiach SR uvedené rovnakú alebo podobnú úpravu, ktorá by stanovovala, že správu majetku štátu, majetkových práv a záväzkov vykonáva v mene štátu. Z uvedeného vyvodil, že ak by štát chcel, aby Železnice SR vykonávali správu v mene štátu a nie vo vlastnom mene, táto povinnosť by bola stanovená v zákone č. 258/1993 Z.z. o Železničiach SR, tak ako je to napríklad v zákone č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu z 25.2.2002 sp. zn 2 Cdo 94/2002, podľa ktorého treba podľa ustanovenia § 456 veta druhá Občianskeho zákonníka rozlišovať pohľadávky pri ktorých nemožno zistiť na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané od pohľadávok, ktoré vznikajú v súvislosti s výkonom správy štátneho hmotného majetku (napr. pohľadávky zo záväzkových vzťahov, do ktorých vstupuje správca pri výkone správy), z ktorých je oprávnený priamo správca.

10. Žalovaný 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za zákonné a spravodlivé. Mali za to, že žalobca nie je vlastníkom predmetných pozemkov, ale iba ich správcom a mal sa o ne starať, čo však nerobil a svoju zodpovednosť za majetok štátu preniesol na členov záhradkárskych zväzov.

11. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie podané žalobcom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 29.9.2022 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP).

12. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby stotožňuje, pretože je vecne správne a v zásade sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje aj správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP).

13. V prejednávanej veci žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil. Zameral sa však na len na právne odôvodnenie rozhodnutia a odvolací súd preto vo veci preskúmal právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a závery, ktoré z tohto vyvodil.

14. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v subsumácii zisteného skutkového stavu pod skutkovú podstatu vyhľadanej právnej normy, ktoré vedie k záveru, či a komu súd právo priznáva ale nepriznáva. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd dopusti pri tejto činnosti omylu, t.j. keď na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo zo skutočnosti naisto preukázaných vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávnym právnym posúdením je vedľa prípadov, keď súd na zistený skutkový stav aplikuje nesprávnu právnu normu i situácie, keď súd aplikuje právnu normu na nedostatočne zistený skutkový stav, z ktorého nemožno posúdiť správnosť aplikácie práve tejto právnej

normy, t.j. keď súd subsumuje zistený skutkový stav pod skutkovú podstatu normy bez toho, aby bolo naisto dané naplnenie všetkých jej zákonných znakov.

15. Súd prvej inštancie v danej veci návrh žalobcu na uloženie povinnosti žalovaným spoločne a nerozdielne vydať mu neoprávnený majetkový prospech získaný užívaním pozemku štátu bez právneho dôvodu zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu domáhať sa vydania tohto obohatenia získaného žalovanými tým, že predmetný pozemok užívali bez právneho dôvodu od 1.9.2014 do 31.8.2016. Vychádzal z ustanovenia § 2 ods. 2 zák. č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, podľa ktorého správca majetku štátu vykonáva právne úkony pri správe majetku štátu v mene štátu a aj v konaní pred súdmi koná v mene štátu.

16. Podľa ustanovení § 2 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona majetkom štátu sú veci vo vlastníctve Slovenskej republiky vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva Slovenskej republiky. Slovenská republika ako právnická osoba vlastní majetok a nakladá s ním prostredníctvom správcov majetku štátu v súlade s týmto zákonom. Správca podľa § 1 ods. 1 písm. a), b) a d) môže nadobúdať majetok len do vlastníctva štátu. Správca majetku štátu vykonáva právne úkony pri správe majetku štátu v mene štátu. Správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

17. Podľa ustanovenia § 10 zákona č. 258/1993 Z.z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, označenom nadpisom majetkové a finančné postavenie a finančné hospodárenie železníc, železnice majú správu majetku, majetkovými právami a záväzkami, ku ktorým mali už do svojho zániku právo hospodárenia Železnice Slovenskej republiky, š. p., ako aj s majetkom nadobudnutým v priebehu ich podnikania (ods. 1) a železnice sú priamym subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a rozpočtom obcí (ods. 3).

18. Podľa ustanovenia § 72 a § 73 CSP na konanie právnickej osoby pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za právnickú osobu. Na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát.

19. V danej veci sa odvolací súd pri jej právnom posúdení najprv zaoberal otázkou, či konkrétna pohľadávka - bezdôvodné obohatenie získané žalovanými užívaním majetku štátu bez právneho dôvodu, je pohľadávkou (majetkom) štátu a potom druhou otázkou, či v konaní pred súdom má správca takejto pohľadávky štátu vystupovať vo vlastnom mene alebo v mene štátu.

20. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) zák. č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v ďalšom len „zákon č. 374/2014 Z.z.") tento zákon upravuje správu pohľadávok Slovenskej republiky (ďalej len "štát"). Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 tohto zákona na právne vzťahy pri správe pohľadávok štátu neupravených týmto zákonom sa vzťahuje osobitný predpis, v odkaze pod čiarou je uvedený zákon č. 278/1993 Z.z.

21. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 374/2014 Z.z., v ktorom sú vymedzené pojmy na účely tohto zákona, pohľadávkou štátu je právo štátu na peňažné plnenie, ktoré vzniklo zo zákona, na základe zákona, z činnosti správcu pohľadávky štátu alebo na základe činnosti správcu pohľadávky štátu, jeho hodnota je určená alebo určiteľná a dlžník je známy (písm. a), verejnou pohľadávkou štátu je právo štátu na peňažné plnenie, ktoré vzniklo rozhodnutím, schváleným zmierom alebo výkazom nedoplatkov podľa všeobecného predpisu o správnom konaní alebo v obdobnom konaní vedenom podľa osobitných predpisov (písm. b) a súkromnou pohľadávkou štátu je právo štátu na peňažné plnenie, iné ako podľa písmena b) (písm. c).

22. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 374/2014 Z.z. správcom na účely tohto zákona je správca majetku štátu podľa osobitného predpisu (§ 1 ods. 1 zák. č. 278/1993 Z.z.), ak spravuje pohľadávky štátu; správcom je aj právnická osoba, z ktorej činnosti vznikajú pohľadávky, ktorých výnos je podľa osobitných predpisov príjmom štátneho rozpočtu alebo štátny orgán bez právnej subjektivity, ak podľa osobitných predpisov spravuje pohľadávky štátu.

23. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z.z. správou pohľadávky štátu na účely tohto zákona je súhrn oprávnení a povinností, na ktorých základe je správca oprávnený s pohľadávkou štátu nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu.

24. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 374/2014 Z.z. správu pohľadávky štátu vykonáva správca, z ktorého činnosti pohľadávka štátu vznikla (písm. a), do ktorého pôsobnosti patrí ochrana majetkových záujmov štátu, poškodením ktorých pohľadávka štátu vznikla (písm. b) a ktorý vykonáva správu majetku štátu, s ktorým pohľadávka štátu súvisí (písm. c).

25. Vzhľadom na to, že podľa ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 374/2014 Z.z. je súkromnou pohľadávkou štátu právo štátu na peňažné plnenie, iné ako podľa písmena b), v spojení s ustanovením § 3 ods. 3 písm. c) tohto zákona, podľa ktorého správu pohľadávky štátu vykonáva správca, ktorý vykonáva správu majetku štátu, s ktorým pohľadávka štátu súvisí, je potrebné určiť spôsob ako to má urobiť, či v mene štátu alebo vo vlastnom mene, podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z.z., podľa ktorého správou pohľadávky štátu na účely tohto zákona je súhrn oprávnení a povinností, na základe ktorých je správca oprávnený s pohľadávkou štátu nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu, ktoré je zhodné so všeobecnou úpravou v zákone č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, podľa ktorej rozhodoval súd prvej inštancie.

26. Žalobca v odvolaní neuviedol výslovné oprávnenie vymáhať pohľadávku súvisiacu s nehnuteľným majetkom štátu (jeho užívaním bez právneho dôvodu) vo vlastnom mene ustanovené v právnej norme, argumentoval len tým, že úprava v ustanovení zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov sa nevzťahuje na správu majetku štátu Železnicami SR a v zákone o Železniciach SR nie je ustanovenie, že pri vymáhaní pohľadávok súvisiacich s hnutel'ným majetkom štátu konajú v mene štátu, a tak platí, že vystupujú pri správe majetku štátu vo vlastnom mene. K tejto argumentácii žalobcu odvolací súd uvádza, že žalobca je právnická osoba zriadená zákonom, ktorá hospodári s majetkom štátu (napr. zákon č. 258/1993 Z.z., § 10, § 13 ods. 1 - základné imanie je dlhodobý vlastný finančný zdroj na krytie majetku, s ktorým majú železnice právo hospodárenia) a ak zákon o Železniciach SR nemá osobitné ustanovenie o tom, že pri vymáhaní pohľadávky štátu Železnice SR konajú v mene štátu neplatí, že pri hospodárení s ním, a konkrétne pri vymáhaní pohľadávok súvisiacich s majetkom štátu v súdnom konaní, môžu konať vo vlastnom mene. Pri absencii výslovnej úpravy v tomto smere v zákone o Železniciach SR treba i v konkrétnom prípade rešpektovať všeobecne platnú úpravu v ustanovení § 3 ods. 2 zákona o správe pohľadávok štátu, resp. ustanovenie jeho § 2 ods. 2, že správca pohľadávky (majetku) štátu je oprávnený s ňou nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu.

27. Žalobca v odvolaní neuviedol právnu normu, ktorá ho oprávňuje vymáhať predmetnú pohľadávku súvisiacu s nehnuteľným majetkom štátu (jeho užívaním bez právneho dôvodu) vo vlastnom mene a na založenie takéhoto oprávnenie podľa odvolacieho súdu nepostačuje, že v zákone o Železniciach SR nie je výslovná úprava, že pri uplatňovaní (vymáhaní) pohľadávky štátu konajú Železnice SR v mene štátu. Okrem zákona o správe pohľadávok štátu, aj v zákone o správe majetku štátu, na základe ktorého rozhodol súd prvej inštancie je úprava, že Slovenská republika ako právnická osoba vlastní majetok a nakladá s ním prostredníctvom správcov majetku štátu v súlade s týmto zákonom. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu správca majetku štátu vykonáva právne úkony pri správe majetku štátu v mene štátu. Správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov. Rovnako podľa zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov podnik spravuje veci a majetkové práva zverené mu pri jeho založení, ako aj veci a majetkové práva nadobudnuté v priebehu podnikania. Veci a majetkové práva, ktoré podnik spravuje, sú majetkom štátu a podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa odseku 1, v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné (§ 6 ods. 1 a ods. 2). Podľa odvolacieho súdu nie je dôvod, aby bola správa (hospodárenie) s majetkom štátu žalobcom, ako právnickej osoby zriadenej osobitným zákonom, ktorá spravuje majetok štátu (hospodári s majetkom štátu) posudzovaná inak ako je stanovená v zákonoch o správe pohľadávok štátu, o správe majetku štátu a o štátnom podniku, a pre záver, že žalobca pri správe majetku štátu koná vo vlastnom mene, čoho sa v odvolaní domáha. Pochybnosti o tom, kto je oprávnený konať a zastupovať štát v súdnych sporoch, predmetom ktorých je majetok štátu a práva štátu súvisiace s majetkom štátu, ktoré zrejme existovali, boli postupne odstránené tým, že prislúchajúce zákony boli doplnené o výslovnú úpravu tejto otázky.

28. Napriek tomu, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil osobitnú úpravu správy pohľadávok štátu v zákone č. 374/2014 Z.z., ktorým bola úprava správy pohľadávok štátu vyňatá zo zák. č. 278/1993 Z.z., podľa ktorého rozhodol, táto okolnosť nemala vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o žalobe, nakoľko obidva zákony pri úprave správy majetku štátu vychádzajú rovnako z toho, že správcovia pri ochrane majetku štátu (ktorým sú aj pohľadávky) konajú v mene štátu.

29. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie mal vo veci postupovať podľa záverov Najvyššieho súdu SR uvedených v rozhodnutí z 25.2.2003 sp. zn. 2 Cdo 94/2002 odvolací súd poukazuje na vysvetlenie súdu v bode 27 odôvodnenia rozsudku, s ktorým sa stotožňuje. Najvyšší súd rozhodoval za iného právneho stavu, keď v zákone č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu nebola výslovná úprava o tom, kto, resp. akým spôsobom správca v konaní pred súdom uplatňuje práva štátu. Táto bola do tohto zákona doplnená až zákonom č. 277/2007 Z.z. účinným od 1.7.2007 tak, že „Správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.“ (§ 2 ods. 2 posledná veta) a pred prijatím zák. č. 374/2014 účinným od 1.1.2015. Najvyšší súd okrem tohto rozhodoval v skutkovo odlišnej veci o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného z neplatnej zmluvy a nehnuteľnosť, s ktorou súvisel, sa nikdy nestala majetkom štátu (súd určil kúpnu zmluvu o jej nadobudnutí štátom za neplatnú) a išlo teda o záväzkový vzťah vzniknutý plnením z neplatného právneho úkonu (§ 451 Obč. zák.). V prejednávanej veci žalobca vymáha od žalovaných bezdôvodné obohatenie, ktoré získali užívaním pozemku vo vlastníctve štátu, ktorý spravuje žalobca, čo nebolo v konaní sporné, v ktorej sa uplatní ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z.z., resp. (§ 2 ods. 2 posledná veta zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu), že správca je oprávnený s pohľadávkou štátu nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu, keďže ide o pohľadávku štátu súvisiacu s majetkom štátu.

30. Vzhľadom na to, že žalobca v odvolaní neuviedol skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a odvolací súd ním uvádzané tvrdenia nepovažoval za také, ktoré by boli spôsobilé priviesť zmenu napadnutého rozsudku, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/, ktorí mali vo veci úspech, nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože im v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).